

2021 m. birželio 10 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0289

Maroko valdžios institucijų įvykdytas JT vaiko teisių konvencijos pažeidimas ir naudojimas nepilnamečiais per migracijos krizę Seutoje**2021 m. birželio 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Maroko valdžios institucijų įvykdyto Jungtinių Tautų Vaiko teisių konvencijos pažeidimo ir naudojimosi nepilnamečiais per migracijos krizę Seutoje (2021/2747(RSP))**

(2022/C 67/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Maroko, ypač į 2019 m. sausio 16 d. rezoluciją dėl ES ir Maroko susitarimo ⁽¹⁾, ir į savo 2019 m. lapkričio 26 d. rezoluciją dėl vaiko teisių 30-ųjų JT vaiko teisių konvencijos metinių progą ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. JT Vaiko teisių konvenciją, ypač į vaiko interesų principą (3 ir 18 straipsniai),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vaiko teisių komiteto bendrąsias pastabas, ypač į pastabą Nr. 14,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 1 d. Maroko pareiškimą dėl nelydimų nepilnamečių iš Maroko, kurių padėtis tam tikrose Europos šalyse yra neteisėta, klausimo,
- atsižvelgdamas į du 2021 m. gegužės 31 d. Maroko užsienio reikalų ministerijos, Afrikos bendradarbiavimo ir Maroko išeivių organizacijų pareiškimus dėl Ispanijos ir Maroko santykių krizės,
- atsižvelgdamas į 2000 m. įsigaliojusį Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, kuriuo įsteigiama Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Maroko Karalystės asociacija ⁽³⁾ bei į 2013 m. partnerystę judumo srityje,
- atsižvelgdamas į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai spaudos pastabas po Užsienio reikalų tarybos posėdžio 2021 m. gegužės 18 d.,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 9 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Atnaujinta partnerystė su pietinėmis kaimyninėmis šalimis. nauja Viduržemio jūros regiono darbotvarkė, o visų pirma ketvirtą skyrių dėl migracijos ir judumo (JOIN(2021)0002),
- atsižvelgdamas į Ispanijos Karalystės ir Maroko Karalystės susitarimą dėl bendradarbiavimo neteisėtos nelydimų nepilnamečių emigracijos prevencijos, jų apsaugos ir suderinto grąžinimo srityje, pasirašytą 2007 m. kovo 6 d. Rabate ir įsigaliojusį 2012 m. spalio 2 d.,
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 27 d. Tarptautinės migracijos organizacijos pareiškimą dėl neseniai į Seutą (Ispanija) atvykusių asmenų,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ OL C 411, 2020 11 27, p. 292.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0066.

⁽³⁾ OL L 70, 2000 3 18, p. 2.

2021 m. birželio 10 d., ketvirtadienis

- A. kadangi Europos Sąjungos ir Maroko Karalystės santykiai teisiškai grindžiami 2000 m. asociacijos susitarimu; kadangi Marokas, kaip artima kaimynė, yra privilegijuotas ES partneris politinio ir ekonominio bendradarbiavimo, o taip pat prekybos, techninio ir vystomojo bendradarbiavimo srityse, kaip yra matyti iš šių tikslų priemonių, kurios apima metines veiksmų programas, ES skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondą, Europos kaimynystės priemonę ir programą „Globalioji Europa“, taip pat Maroko dalyvavimą programoje „Erasmus+“ ir 2008 m. suteiktą „aukštesnį statusą“ pagal Europos kaimynystės politiką; kadangi Marokas yra trečias pagal dydį ES lėšų gavėjas pagal Europos kaimynystės politiką;
- B. kadangi dabartinė krizė sukėlė precedento neturinčią diplomatinę įtampą tarp Maroko ir Ispanijos bei ES; kadangi, kad ir kokiais tikslais būtų galima pateisinti Seutoje susidariusią padėtį, šis nepateisinamas incidentas neatitinka seniai nusistovėjusio abiejų šalių bendradarbiavimo ir pasitikėjimo grindžiamų santykių, ypač migracijos srityje; kadangi santykiai turi būti palaikomi ir atkuriami iki prieš krizę buvusio lygio, palaikant gerus kaimyninius santykius ir kas padėtų plėtoti abipusiai naudingus santykius, įgyvendinant naują, neseniai paskelbtą ES Viduržemio jūros regiono darbotvarkę, atsižvelgiant į atnaujintą partnerystę su pietinėmis kaimyninėmis šalimis, kurioje Marokas įvairiose srityse raginamas stiprinti partnerystę su ES;
- C. kadangi nuo 2021 m. gegužės 17 d., po to, kai Maroko policija laikinai sušvelnino sienų kontrolę, atvėrė sienos užtvartos vartus ir nesiėmė veiksmų, kad sustabdytų neteisėtą įvažiavimą į Ispanijos teritoriją, vyko precedento neturintis sienos perėjimo į Ispanijos teritoriją padidėjimas – apie 9 000 žmonių atvyko į Ispanijos autonominią Seutos miestą, atplaukė arba į jį atėjo pėsčiomis; kadangi Ispanijos saugumo ir ginkluotųjų pajėgų, NVO ir Seutos piliečių humanitarinis atsakas užkirto kelią tikrai tragedijai; kadangi dauguma neteisėtai sieną kirtusių migrantų buvo Maroko piliečiai; kadangi toks didelis žmonių judėjimas vargu ar gali būti laikomas spontanišku; kadangi ne mažiau kaip 1 200 asmenų buvo nelydimi nepilnamečiai ir nemažai šeimų; kadangi kai kurie vaikai anksčiau buvo mokykloje, todėl sienos kirtimo metu neturėjo dokumentų;
- D. kadangi 2021 m. birželio 1 d. Maroko valdžios institucijos nusprendė sudaryti palankesnes sąlygas pakartotinai atvykti visiems nelydimiems, bet identifikuotiems Maroko vaikams, kurie neteisėtai yra Europos Sąjungoje; kadangi, pasak Tarptautinės migracijos organizacijos, daugelis jų jau buvo sugrąžinti susijungus šeimoms ir ieškant pagalbos; kadangi Ispanijos valdžios institucijos Seutoje sukūrė karštąją liniją, skirtą vaikams ir nelydimiems nepilnamečiams susijungti su savo šeimomis; kadangi vis dėlto daug vaikų vis dar laikomi Ispanijai priklausančiose patalpose, pvz., Tarajalio sandėlyje ir migrantų priėmimo centruose Pinjė ir Santa Amelijoje, kurie priklauso autonominiam Seutos miestui, siekiant įvertinti jų tapatybę, asmenines aplinkybes, pažeidžiamumą ir persekiojimo bei nepataisomos žalos riziką; kadangi šeimos ieško dingusių vaikų; kadangi tai gali kelti papildomą pavojų vaikų fiziniams, protiniams, moraliniams, dvasiniams ir socialiniams vystymuisi, kaip įtvirtinta JT vaiko teisių deklaracijoje;
- E. kadangi dauguma vaikų klaidingai manė, kad žymūs futbolininkai žaidžia rungtynes su nemokamu įėjimu į Seutos miestą, o jie patys dalyvauja mokyklinėje ekskursijoje;
- F. kadangi imantis bet kokių veiksmų ir priimančias sprendimus, susijusius su nelydimais nepilnamečiais ir jų fizine bei psichine gerove, pirmiausia turi būti atsižvelgiama į vaiko interesus; kadangi dėl to būtina, pripažįstant ir padedant visoms susijusioms institucijoms, atpažinti šiuos vaikus ir tinkamai bei glaudžiau bendradarbiaujant, surasti jų tėvus ar artimus šeimos narius ir grąžinti juos į savo šeimas saugiai, kaip reikalaujama pagal tarptautinę teisę, nes jie sąmoningai nepaliko savo šeimos; kadangi ES vaiko teisių strategijoje Komisija rekomendavo valstybėms narėms stiprinti savo nelydimų nepilnamečių globos sistemas, visų pirma dalyvaujant Europos globos tinklo veikloje; kadangi pagal JT Vaiko teisių konvenciją priimančiosios šalys turi užtikrinti visas migrantų vaikų teises, įskaitant teises, susijusias su sienų kontrole ir grąžinimu;
- G. kadangi šią krizę sukėlė Marokas dėl politinės ir diplomatinės krizės kuri kilo po to, kai Polisario fronto lyderis Brahim Ghali buvo paguldintas į Ispanijos ligoninę dėl humanitarinių priežasčių susijusių su jo prasta sveikatos būkle, kurią sukėlė COVID-19 virusas; kadangi 2021 m. birželio 2 d. į Alžyrą atvyko Polisario fronto lyderis;

2021 m. birželio 10 d., ketvirtadienis

- H. kadangi 2021 m. gegužės 31 d. Maroko paskelbtuose oficialiuose pareiškimuose pabrėžiama, kad dvišalė krizė nėra susijusi su migracijos klausimu; kadangi Maroko užsienio reikalų ministras iš pradžių pripažino, kad krizės priežastis, dėl kurių nukentėjo tūkstančiai žmonių, įskaitant vaikus yra ta, kad Ispanija priėmė Polisario fronto lyderį; kadangi vėliau paskelbtame kitame oficialiame pareiškime Maroko valdžios institucijos pripažino, kad tikroji priežastis buvo tariamai dviprasmiška Ispanijos pozicija dėl Vakarų Sacharos;
- I. kadangi 2021 m. gegužės 24-25 d. specialiame Europos Vadovų Tarybos susitikime ES vadovai dar kartą patvirtino visapusiškai remiantys Ispaniją ir pabrėžė, kad Ispanijos sienos yra ES išorės sienos; kadangi padėtis Seutoje taip pat buvo aptarta 2021 m. gegužės 18 d. Užsienio reikalų tarybos posėdyje ir po to Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškė visišką solidarumą su Ispanija bei paramą jai ES vardu; kadangi turi būti laikomasi tarptautinės teisės ir suvereniteto, teritorinio vientisumo ir valstybių sienų neliečiamumo principo;
- J. kadangi 2000 m. Taryba suteikė Komisijai derybų įgaliojimus sudaryti readmisijos susitarimą su Maroku; kadangi iki šiol toks susitarimas nebuvo galutinai parengtas ir priimtas;
- K. kadangi Maroko valdžios institucijos turėtų padėti grįžti beveik 13 000 Ispanijos pietuose įstrigusių sezoninių darbuotojų, kurie turi grįžti per ateinančias savaites;
1. nepritaria tam, kad Marokas naudotųsi sienų kontrole ir migracija, ypač nelydimais nepilnamečiais, kaip politiniu spaudimu ES valstybei narei; ypač apgailestauja dėl vaikų, nelydimų nepilnamečių ir šeimų dalyvavimo masiniame sienos kirtime iš Maroko į Ispanijos Seutos miestą, kas kelia pavojų jų gyvybei ir saugumui; apgailestauja dėl didėjančios politinės ir diplomatinės krizės, kuriai negalima leisti pakenkti nei strateginiams, daugialypiems ir privileijuotiems Maroko Karalystės ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių kaimyniniams santykiams, nei ilgalaikiam pasitikėjimu grindžiamam bendradarbiavimui kovos su terorizmu, prekybos žmonėmis ir narkotikais, migracijos ir prekybos politikos srityse; mano, kad dvišaliai artimų partnerių nesutarimai turėtų būti sprendžiami palaikant diplomatinį dialogą; ragina sumažinti pastarojo meto įtampą ir grįžti prie konstruktyvios bei patikimos ES ir Maroko partnerystės; pakartoja savo paramą tam, kad būtų toliau plėtojami tarpusavio pasitikėjimu ir pagarba grindžiami santykiai; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina Maroką laikytis savo ilgalaikio įsipareigojimo tvirtiau bendradarbiauti sienų valdymo ir migracijos judumo srityje laikantis bendradarbiavimo bei dialogo dvasios; pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES ir Maroko partnerystę, kurioje turėtų būti subalansuotai ir vienodomis sąlygomis atsižvelgiama į abiejų partnerių poreikius;
 2. palankiai vertina Maroko valdžios institucijų 2021 m. birželio 1 d. veiksmus, kuriais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas pakartotinai atvykti visiems nustatytiems nelydimiems vaikams, kurie neteisėtai yra Europos Sąjungos teritorijoje; ragina Ispaniją ir Maroką glaudžiai bendradarbiauti siekiant sudaryti sąlygas repatrijuoti vaikus į savo šeimas, kas turi būti daroma atsižvelgiant į vaiko interesus ir laikantis nacionalinės bei tarptautinės teisės, ypač JT vaiko teisių konvencijos, kurią Marokas pasirašė nuo 1990 m. ir du kartus ratifikavo (1993 m. birželio ir liepos mėn.), o taip pat atitinkamų ES bei jos valstybių narių ir Maroko susitarimų, ypač Ispanijos Karalystės ir Maroko Karalystės susitarimo dėl bendradarbiavimo jų nelydimų nepilnamečių grąžinimo srityje ir suderinto jų grąžinimo prevencijos; primena, kad visada turėtų būti laikomasi šeimos vientisumo principo ir teisės į šeimos susijungimą; pabrėžia, kad tvirtas bendradarbiavimas sprendžiant migracijos problemas atitinka abipusius ES ir Maroko interesus; ragina Maroko Karalystę veiksmingai laikytis savo įsipareigojimų, nes labai svarbu užtikrinti saugų vaikų grąžinimą į savo šeimas, kartu apsaugant jų teises pagal tarptautinę teisę;
 3. primena, kad Seuta yra ES išorės siena, kurios apsauga ir saugumas yra susijęs su visa Europos Sąjunga; palankiai vertina tai, kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra skubiai reagavo siekdama pasiūlyti išteklį Ispanijos vyriausybei paremti ir padėti jai spręsti migracijos problemas, kilusias dėl šios krizės; ragina Komisiją skubiai skirti finansavimą, kad būtų galima reaguoti į padėtį Seutoje, įskaitant papildomų nelydimų vaikų prieglaudų finansavimą;
 4. reiškia visapusišką solidarumą su Seutos piliečiais ir džiaugiasi veiksmingu ir profesionaliu Ispanijos saugumo įstaigų ir armijos autonominiame mieste, o taip pat NVO ir Seutos piliečių atsaku į krizę bei padedant išgelbėti daug gyvybių; palankiai vertina Ispanijos valdžios institucijų pagal ES teisę ir JT vaiko teisių konvenciją teikiamą nelydimų vaikų apsaugą;

2021 m. birželio 10 d., ketvirtadienis

5. pakartoja ES konsoliduotą poziciją dėl Vakarų Sacharos, kuri grindžiama visišku tarptautinės teisės laikymusi pagal JT Saugumo Tarybos rezoliucijas bei JT vadovaujamu politiniu procesu, kuriuo siekiama teisingo, ilgalaikio, taikaus ir abipusiai priimtino abiejų šalių derybomis pagrįsto sprendimo;
 6. pakartoja, kad ES valstybių narių nacionalinės sienos yra neliečiamos, o ES valstybių narių teritorinis vientisumas yra visapusiškai ir nediskutuotinai geriamas kaip pagrindinis tarptautinės teisės principas ir Europos solidarumo principas; primena, kad negalima toleruoti žalos valstybių narių teritoriniam suverenitetui;
 7. ragina Komisiją ir Maroko Karalystę kuo greičiau bendradarbiauti ir oficialiai sudaryti ES ir Maroko readmisijos susitarimą, kuriame būtų numatytos būtinos teisinės apsaugos priemonės; yra įsitikinęs, kad būsimas ES bendradarbiavimas su Viduržemio jūros pietinės pakrantės šalimis turėtų būti grindžiamas ilgalaikiu tikslu šalinti pagrindines neteisėtos migracijos priežastis stiprinant ekonomikos vystymąsi, investicijas ir kuriant naujas darbo vietas bei skatinant kokybišką visų regiono vaikų švietimą;
 8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Maroko vyriausybei ir parlamentui.
-